MOERDIJK

Raadsvoorstel

Portefeuillehouder(s)	burgemeester A.J. Moerkerke wethouder C.J.A. van Dorst MBA
Datum commissiebehandeling	22 februari 2024
Datum raadsbehandeling	14 maart 2024
Zaaknummer	1037341
Onderwerp	Aanvraag suppletie-uitkering bommenregeling 2023

Voorgesteld besluit

1. De uitgaven in 2023 in verband met het opsporen en ruimen van conventionele explosieven uit de Tweede Wereldoorlog vast te stellen op € 961.227 exclusief btw;
2. Bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties een aanvraag in te dienen voor een suppletie-uitkering uit het gemeentefonds ter hoogte van 68% van € 961.227 = € 653.634;
3. Na definitieve toekenning van de suppletie-uitkering de gelden die betrekking hebben op projecten van derden aan resp. Waterschap Brabantse Delta en Port of Moerdijk beschikbaar te stellen.

Publiekssamenvatting

De gemeente Moerdijk heeft in 2023 bij verschillende projecten kosten gemaakt betreffende het opsporen en ruimen van conventionele explosieven uit de Tweede Wereldoorlog. Ook zijn door derden (Waterschap Brabantse Delta en Port of Moerdijk) in dit kader kosten gemaakt bij projecten van hen. De werkzaamheden waren uit veiligheidsoverwegingen noodzakelijk.

Alleen gemeenten kunnen door middel van een besluit van de gemeenteraad een beroep doen op het verkrijgen van een suppletie-uitkering (zgn. "bommenregeling") uit het Gemeentefonds voor gemaakte kosten op het gebied van opsporing, benadering en ruiming van conventionele explosieven. Dit betekent dat ook bij onderzoek en ruiming op initiatief van andere partijen, de gemeente deze aanvraag moet indienen. De suppletie-uitkering bedraagt 68% van de gemaakte kosten. Hiervoor dient vóór 1 april 2024 een raadsbesluit te worden verzonden naar het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Inleiding

De gemeente Moerdijk heeft in 2023 bij verschillende projecten kosten gemaakt betreffende het opsporen en ruimen van conventionele explosieven uit de Tweede Wereldoorlog. Ook zijn door derden (Waterschap Brabantse Delta en Port of Moerdijk) in dit kader kosten gemaakt bij projecten van hen. De werkzaamheden waren uit veiligheidsoverwegingen noodzakelijk.

Voor 68% van de gemaakte kosten kan een suppletie-uitkering worden aangevraagd bij het rijk.

Beoogd effect

Het vergoed krijgen van een aanzienlijk deel van de gemaakte kosten van opsporing en ruiming van conventionele (niet-gesprongen) explosieven t.b.v. de gemeente en derden.

Argumenten

Bij 4 gemeentelijke projecten of locaties zijn kosten gemaakt en voor enkele projecten van derden zijn kosten bij de gemeente aangemeld. Een specificatie van de projecten en de kosten is opgenomen bij het onderdeel Middelen.

Indien de kosten worden gemaakt door een derde partij (in dit geval Waterschap Brabantse Delta en Port of Moerdijk) worden de projecten uitgevoerd in overleg met de gemeente (Veiligheidsstaf) en worden afspraken gemaakt over de kosten die voor vergoeding in aanmerking komen.

De gemeente geeft daarbij ook duidelijk aan dat het verzoek om een uitkering bij het ministerie een inspanningsverplichting van de gemeente betreft. Met betrekking tot de kosten van derden fungeert de gemeente als tussenpersoon en is niet aansprakelijk als het Ministerie besluit de vergoeding(en) niet toe te kennen.

Uit veiligheidsoverwegingen is het noodzakelijk om, voorafgaand aan bodemroerende werkzaamheden in bepaalde delen van de gemeente onderzoek te laten verrichten naar de aanwezigheid van conventionele explosieven in de bodem. Deze aanwezigheid van explosieven binnen de gemeente valt te verklaren door de bombardementen en gevechten die hebben plaatsgevonden in de Tweede Wereldoorlog. Op landelijk niveau is een subsidieregeling getroffen om gemeenten tegemoet te komen in de kosten van genoemd onderzoek. Met het indienen van een aanvraag wordt gebruik gemaakt van de mogelijkheden die deze subsidieregeling biedt.

Via de zogenaamde "bommenregeling" van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties (BZK) kunnen gemeenten een suppletie-uitkering aanvragen bij het Rijk voor kosten die zij hebben gemaakt voor het opsporen en ruimen van conventionele explosieven uit de Tweede Wereldoorlog. Alleen gemeenten kunnen een beroep doen op deze suppletie-uitkering. Naast de kosten van het uitvoeren van werkzaamheden in dit kader waar de gemeente zelf opdrachtgever is, kan de gemeente ook kosten van werkzaamheden in opdracht van derden die uitgevoerd worden binnen het grondgebied van de gemeente, inbrengen.

De regeling verloopt via het Gemeentefonds. Om in aanmerking te komen voor de suppletie-uitkering moet voor 1 april 2024 een raadsbesluit worden verzonden naar het ministerie van BZK. De toekenning van de uitkering wordt vervolgens bekend gemaakt in de meicirculaire gemeentefonds 2024. De vergoeding bedraagt 68% van de gemaakte kosten (exclusief btw).

Kanttekeningen en risico's

Het indienen van een verzoek om de gemaakte kosten van derden binnen de subsidieregeling te brengen, betreft een inspanningsverplichting die de gemeente aangaat jegens deze derden. Op het moment dat de middelen worden toegekend en ontvangen zullen deze aan de derden worden uitgekeerd. Als de aanvraag niet wordt gehonoreerd ontstaat er geen verplichting van de gemeente richting deze derden om (deels) in de kosten te voorzien.

De kosten gemaakt door derde partijen zijn tot en met vorig jaar steeds door het rijk vergoed. Er is wel een ontwikkeling gaande dat het ministerie hier kritischer naar kijkt.

De vergoedingen worden verstrekt uit het gemeentefonds en dat is in feite 100% gemeentegeld. De bedragen die aan derde partijen worden vergoed komen in mindering op de middelen die naar de gemeenten gaan (volgens de gebruikelijke verdeelmaatstaven).

Vergoedingen die aan derden worden verstrekt komen daardoor ten laste van alle gemeenten in Nederland, en dat is niet conform de afspraken die bij de start van de regeling zijn gemaakt.

Omdat op dit moment er nog geen volledige duidelijkheid is over de precieze gevolgen voor de nu aan te vragen vergoeding worden de kosten van derden vooralsnog wel in het raadsbesluit en de aanvrage aan het ministerie meegenomen.

Middelen
Door het raadsbesluit met de gemaakte kosten voor explosievenopsporing te verzenden aan het ministerie van BZK kan 68% van deze kosten (excl. btw) worden teruggekregen via de zgn. 'bommenregeling'. Zowel door de gemeente Moerdijk, als derden zijn kosten gemaakt in verschillende projecten. Onderstaand treft u een overzicht aan:

Projecten waar CE-kosten gemaakt zijn	Totaal gemaakte CE-kosten (exclusief btw)	Suppletie-bedrag (68%)
PROJECTEN GEMEENTE MOERDIJK:		
Project 197: Sporthal Zevenbergen	€ 7.080	€ 4.814
Project 190: Weth.Trompersstr.Langeweg	€ 83.436	€ 56.736
Project 206: Zevenbergen Oost	€ 11.634	€ 7.911
Project 80: Waterfront Moerdijk	€ 15.232	€ 10.358
subtotaal	**€ 117.382**	**€ 79.820**
PROJECTEN VAN DERDEN:		
Waterschap Brabantse Delta: Stedelijk baggeren en Verbetering regionale keringen	€ 462.260	€ 314.337
Port of Moerdijk: LPM	€ 381.585	€ 259.478
subtotaal	**€ 843.845**	**€ 573.815**
Algeheel totaal	**€ 961.227**	**€ 653.634**

In totaal zijn voor deze projecten kosten gemaakt tot een bedrag van € 961.227 De suppletiebijdrage komt hierdoor uit op € 653.634. Met het verzoek aan het ministerie van BZK om een suppletie-uitkering toe te kennen, zijn geen kosten voor de gemeente gemoeid.

Bij projecten van de gemeente Moerdijk is in de projectexploitatie rekening gehouden met het niet subsidiabele gedeelte van de kosten, t.w. 32% van de gemaakte kosten.

Communicatie
Via de openbare besluitenlijst van de raadsvergadering.

Vervolg
Na vaststelling van het raadsbesluit zal dit worden toegezonden aan het Ministerie van Bzk (vóór 1 april 2024). In de meicirculaire gemeentefonds 2024 zal worden bekend gemaakt welke vergoedingen per gemeente zijn toegekend. Bij een positief besluit zal de gemeente de vergoedingen voor derde partijen aan hen uitbetalen.

Bijlagen
Geen

Mocht u vragen hebben over dit voorstel, dan kunt u contact opnemen met de griffier via e-mail griffie@moerdijk.nl.

Zevenbergen, 6 februari 2024.
Burgemeester en wethouders van Moerdijk,

de gemeentesecretaris,	de burgemeester,
	
ir. J.C. Slagboom	A.J. Moerkerke

RAADSBESLUIT

Raadsvergadering van *14 maart 2024*

De raad van de gemeente Moerdijk,

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van 6 februari 2024;

overwegende dat op het grondgebied van de gemeente Moerdijk in 2023 door de gemeente en derden bij verschillende projecten uit veiligheidsoverwegingen kosten zijn gemaakt betreffende het opsporen en ruimen van conventionele explosieven uit de Tweede Wereldoorlog;

gelet op de septembercirculaire Gemeentefonds 2014 en de meicirculaire 2023;

gelet op artikel 147, lid 2 van de Gemeentewet;

BESLUIT

1. De uitgaven in 2023 in verband met het opsporen en ruimen van conventionele explosieven uit de Tweede Wereldoorlog vast te stellen op € 961.227 exclusief btw;
2. Bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties een aanvraag in te dienen voor een suppletie-uitkering uit het gemeentefonds ter hoogte van 68% van € 961.227 = € 653.634;
3. Na definitieve toekenning van de suppletie-uitkering de gelden die betrekking hebben op projecten van derden aan resp. Waterschap Brabantse Delta en Port of Moerdijk beschikbaar te stellen.

Vastgesteld in de raadsvergadering d.d. *14 maart 2024,*

de griffier, de voorzitter,

H.M. Vonk-Schenkel A.J. Moerkerke